

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47256
6k'2

Sayı : 89456481/610/ 617
Konu : Yazılı soru önergesi (7/47256)

23-10-2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.07.2014 tarih ve 187727 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Kütahya Milletvekili Sayın Prof. Dr. Alim IŞIK tarafından verilen 7/47256 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (3 sayfa)

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM İŞİK'IN 7/47256 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

UYAR Madencilik'in Darkale ve Azyak Maden Ocaklarında, 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca ücret, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil, yıllık izin gibi işçilerin sosyal ve mali hak ve alacaklarına ilişkin olarak 2012 yılında "programlı teftişler" yapılmıştır. Yapılan denetimler sonucunda;

Azyak Maden Ocağında; 2012 yılının Mart ayında programlı denetimin birinci aşaması, 2012 yılının Aralık ayında da programlı denetimin ikinci aşaması tamamlanmıştır.

İşverene, işçilerin fazla çalışma, genel tatil çalışması ve hafta tatili çalışmasından kaynaklanan maddi hak ve alacakları ile ilgili olarak net 62.118,00 TL ödeme yaptırılmıştır. 10.962,00 TL kamu alacağı çıkartılmıştır. Yapılan denetimlerde 4857 sayılı İş Kanununun 41, 63 ve 76'ncı maddelerine muhalefet eden işverenlik hakkında 7.680,00-TL idari para cezası istenmiştir.

Darkale Maden Ocağında; 2012 yılının Nisan ayında programlı denetimin birinci aşaması, 2012 yılının Aralık ayında programlı denetimin ikinci aşaması tamamlanmıştır. İşverene, işçilerin genel tatil çalışması ve hafta tatili çalışmasından kaynaklanan maddi hak ve alacakları ile ilgili olarak net 294.100,00 TL ödeme yaptırılmıştır. 51.899,00 TL kamu alacağı çıkartılmıştır. Yapılan denetimlerde 4857 sayılı İş Kanununun 41, 63 ve 76'ncı maddelerine muhalefet eden işverenlik hakkında 5.700,00- TL idari para cezası istenmiştir.

Bakanlığımıza intikal eden ihbar ve şikayetler üzerine değişik tarihlerde inceleme teftişleri yapılmıştır. Buna göre;

01.01.2009 tarihinden 25.12.2013 kadar iş sözleşmesi sona eren işçilerin hak, menfaat ve alacakları ile ilgili olarak Azyak Maden Ocağı için 24 şikayet, Darkale Maden Ocağı için de 8 şikayet olmak üzere toplam 32 adet şikayet dilekçesi intikal etmiş, Bakanlığımız iş müfettişlerince; Azyak Maden Ocağı ile ilgili 3 inceleme, Darkale Maden Ocağı ile ilgili 5 inceleme yapılmış ve sonucunda inceleme raporu düzenlenmiştir.

Son olarak, Uyar Madencilik Enerji Sağlık Turizm San. Tic. Ltd. Şti'ne ait Uyar Darkale Maden İşletmesi işyerinde çalışmakta iken işten çıkarılan 124 işçinin değişik tarihlerde verdiği bir kısmı mükerrer olarak düzenlenmiş şikayet dilekçeleri ile ilgili olarak gerekli incelemeleri yapmak üzere iki iş müfettişi görevlendirilmiştir. İşverenlikten denetime ilişkin kayıt ve belgelerin ibrazı istenmiş ancak işverenlikçe kayıt ve belge ibraz edilmediğinden denetim tamamlanamamıştır. Teftiş için gerekli kayıt ve belgeleri ibraz etmeyerek 4857 sayılı İş Kanununun 92/II inci maddesine muhalefet eden işverenlik hakkında, aynı Kanunun 107/I/a maddesi uyarınca 12.181-TL idari para cezası uygulanması istenmiş ve denetimin gerçekleştirilememesi nedeniyle şikayetçilerin uyuşmazlığı yargıya intikal ettirmesinin uygun olacağı bildirilmiştir.

Bakanlığımızın faaliyet alanına giren konularla ilgili olarak iş sağlığı ve güvenliği yönünden yapılan teftişler sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

UYAR Madencilik Enerji Sağlık Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Darkale Kömür Ocağı İşletmesinde 20.10.2013 tarihinde meydana gelen kaza sonrasında 2 iş müfettişi kazayı incelemek üzere Kurul Başkanlığımız tarafından görevlendirilmiştir. İşyerinde 22-23.10.2013 tarihlerinde yapılan teftiş sonucunda 7 husus mevzuata aykırılık olarak tespit edilmiş, çalışanların sağlık ve güvenliği açısından hayati tehlike oluşturacağı tespit edilen 5 husus nedeniyle durdurma kararı alınmıştır. Ayrıca, teftiş sonucunda düzenlenen raporla işyerine 44.198,00 TL idari para cezası uygulanmıştır. Bu raporda belirtilen mevzuata aykırılıklar ise aşağıda belirtilmiştir.

İşyerinde İş Güvenliği Uzmanı istihdam edilmemiştir. Ocaktaki kullanılan elektrikli ekipmanların birçoğu exproof özellikte değildir. Yer altı kömür ocağında (C) Panosunun hava dönüş yolunda bulunan gaz izleme sisteminin sensörü çalışmamaktadır. Ocağın (A)

panosunda bulunan sensörlerden yapılan ölçüm sonuçlarının gerçeği yansıtmadığı ve ikaz sisteminin olmadığı tespit edilmiştir.

Yeraltında söküm çalışması yapılan (A) panosundaki ayak ana nakliyat yoluna tek yol ile bağlanmaktadır. Yeraltında bulunan eski imalat barajları uygun değildir. Ocağın cebri havalandırması ocak ağzından üfle-yici vantilatör ile yapılmaktadır.

Söz konusu işyerinde; 12-13.11.2013 tarihlerinde yapılan inceleme sonucunda 28.11.2013 tarihinde düzenlenen raporda aşağıdaki hususlar mevzuata aykırılık olarak tespit edilmiş ve 2.156,00 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Yeraltında bulunan eski imalat barajları uygun değildir. Yer altı kömür ocağında (C) Panosunun hava dönüş yolunda bulunan gaz izleme sisteminin sensörü çalışmamaktadır. Bu sensörlerden yapılan ölçüm sonuçlarının gerçeği yansıtmadığı ve ikaz sisteminin olmadığı tespit edilmiştir. Ocağın cebri havalandırması ocak ağzından üfle-yici vantilatör ile yapılmaktadır. Kaza sırasında ocakta bulunan çalışanlara karbonmonoksit maskesi veya ferdi oksijen kurtarıcı verilmemiştir. Çalışan Yonus GÜÇLÜ' ye iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemiştir. İşyerinde iş güvenliği uzmanı istihdam edilmemiştir.

UYAR Madencilik Enerji Sağlık Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Darkale Kömür Ocağı İşletmesi ile TKİ arasındaki rödevans sözleşmesi 31.12.2013 tarihinde sona ermiştir. Bu sözleşme sona erdiğinden dolayı yer altı ocak ağızları kapatılmış durumdadır.

Ayrıca, Uyar Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin aynı bölgede işletmiş olduğu Geventepe Kömür Ocağı İşletmesi, 2014 yılında "Yeraltı ve Yerüstü Maden İşletmelerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi" kapsamında teftiş programına alınmış, 12.02.2014 tarihinde programlı teftiş kapsamında işyerine gidildiğinde, işyerinde herhangi bir faaliyet olmadığı ve çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir.

Uyar Madencilik Enerji Sağlık Turizm San. Tic. Ltd. Şirketinde 23 iş kazası meydana gelmiş, bu kazalarda 5 sigortalı yaşamını yitirmiştir. İş kazası geçiren sigortalıların kaza tarihlerini ve kaza nedenlerini aşağıda gösterilmektedir.

İş Kazaları (Yaralı)

S.No	Kaza Tarihi	Özet
1	01.12.2007	Kriko boşalmış gözünden kaza geçirmiş.
2	28.09.2006	Ayağı belleme demir arası sıkışmış.
3	13.02.2006	Ayağına tavandan topan düşmüş.
4	15.08.2007	Sağ eline topan düşmüş.
5	19.08.2007	Üzerine topan düşmüş.
6	20.09.2005	Parmağı direk ile oluk arası sıkışmış.
7	10.08.2007	Sivricin ucu çenesine çarpmış.
8	24.07.2007	Banttana düşmüş.
9	22.04.2007	Ayağına taş düşmüş.
10	23.11.2012	İş kazası.
11	07.01.2012	Üstüne kavlak düşmüş.
12	15.08.2010	Kafasına direk düşmüş.
13	04.10.2012	Sıcak kömür üzerine inmiş yanmış.
14	27.12.2012	Üstüne kavlak düşmüş..
15	04.12.2013	Top patlamış işitme kaybı meydana gelmiş.
16	03.07.2013	Oluk taşırken belinde ağrı olmuş.
17	04.10.2012	Sıcak kömür üzerine inmiş yanmış.
18	04.10.2012	Sıcak kömür üzerine inmiş yanmış.

İş Kazaları (Ölümlü)

S.No	Kaza Tarihi	Özet
1	14.01.2011	Kavlak düşmesi sonucu kaza geçirmiş.
2	10.11.2012	Göçük altında kalmış.
3	10.11.2012	Göçük altında kalmış.
4	20.10.2013	Madende yangında ölmüş.
5	25.02.2013	Göçük altında kalmış.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında; meydana gelen iş kazası sonucu vefat eden tüm sigortalılarımızın hak sahiplerinden hak sahipliği koşullarını taşıyanlara; sigortalının günlük kazancına göre tespit edilecek aylık kazançlarının %70'i oranında gelir veya kanunda belirtilen koşulların sağlanması halinde ölüm aylığı ya da kazada yaralanan sigortalılara meslekte kazanma gücü kaybı oranına göre sürekli iş göremezlik geliri ve ayrıca meslekte kazanma gücünü % 60 oranında kaybeden sigortalılara kanunun ilgili maddesindeki koşulları taşıması durumunda malullük aylığı bağlanmaktadır.